

Znak sprawy: KS.rs.8207.1.8.2021
ID: 1954212

DECYZJA nr R-1297/2023d

Na podstawie art. 43 w związku z art. 45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009¹ (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o środkach ochrony roślin² (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) na wniosek z dnia 27 maja 2021 r. oraz z dnia 18 października 2023 r. spółki Evergreen Garden Care Poland Sp. z o.o., ul. Ostrobramska 101 A, 04 - 041 Warszawa.

USTALAM

następujące warunki wprowadzania do obrotu środka ochrony roślin **Roundup Now 120 SL** dopuszczonego do obrotu na podstawie zezwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R-47/2021 z dnia 10 maja 2021 r.:

DANE IDENTYFIKUJĄCE ŚRODEK OCHRONY ROŚLIN:

Posiadacz zezwolenia:	Evergreen Garden Care Poland Sp. z o.o., ul. Ostrobramska 101 A, 04 - 041 Warszawa
Producent środka ochrony roślin:	Bayer Agriculture BV, Haven 627, Scheldelaan 460, B-2040 Antwerpia, Królestwo Belgii;
Rodzaj środka ochrony roślin:	herbicyd
Kategoria użytkowników środka ochrony roślin:	użytkownicy nieprofesjonalni
Substancja czynna:	glifosat w postaci soli potasowej (związek z grupy aminofosfonianów) – 120 g/l (10,99%)
Okres ważności środka ochrony roślin:	2 lata

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/WE i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.)

² Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2023 r. poz. 340 t.j. z późn. zm.)

WARUNKI WPROWADZANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN DO OBROTU

Środek ochrony roślin należy zaopatrzyć w etykietę środka, przygotowaną przez posiadacza zezwolenia zgodnie z warunkami niniejszej decyzji.

Pojemność opakowania i materiał z którego wykonane jest opakowanie w którym środek może być wprowadzany do obrotu:

Pojemność opakowania:	Materiał:
50 ml, 140 ml, 280 ml, 540 ml, 1 l	HDPE

Zezwolenie jest ważne do dnia 15 grudnia 2024 r.

Po upływie terminu ważności zezwolenia okres na zużycie istniejących zapasów środka jest ograniczony:

- do dnia 15 czerwca 2025 r. w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji środka wprowadzonego do obrotu przed dniem upływu ważności zezwolenia,
- do dnia 15 czerwca 2026 r. w odniesieniu do jego unieszkodliwiania, przechowywania i stosowania.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE ETYKIETOWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Etykieta zawiera informacje wskazane w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 547/2011³, zgodnie z załącznikami do niniejszej decyzji.

Oznakowanie środka ochrony roślin należy zamieścić w widocznej części etykiety zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008⁴.

Etykieta środka ochrony roślin zawiera numer i datę wydania zezwolenia oraz numer i datę ostatniej decyzji zmieniającej zezwolenie.

Posiadacz zezwolenia odpowiada za ostateczną treść i zgodność etykiety z aktualnymi warunkami zezwolenia.

³ Rozporządzenie komisji (UE) NR 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 155 z 11.6.2011, str. 176)

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.)

OBOWIĄZKI POSIADACZA ZEZWOLENIA

Zgodnie z art. 56 rozporządzenia nr 1107/2009 posiadacz zezwolenia jest zobowiązany do niezwłocznego zgłaszania Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi wszelkich nowych informacji i danych w zakresie niezgodności środka ochrony roślin z warunkami niniejszego zezwolenia.

Zgodnie z art. 67 rozporządzenia nr 1107/2009 posiadacz zezwolenia jest zobowiązany do przedkładania Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego informacji na temat wielkości sprzedaży środka w terminie wskazanym w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Brak przedłożenia powyższych danych w tym terminie na podstawie art. 44 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1107/2009 skutkuje wszczęciem postępowania w sprawie wycofania niniejszego zezwolenia.

ZAŁĄCZNIKI DO DECYZJI

Załącznik nr 1 - Klasyfikacja i oznakowania środka ochrony roślin.

Załącznik nr 2 - Opis działania oraz warunki stosowania środka ochrony roślin.

Załącznik nr 3 - Środki ostrożności oraz szczególne warunki stosowania.

Załącznik nr 4 - Okresy karencji.

Załącznik nr 5 - Środki ostrożności dla osób stosujących środek, pracowników oraz osób postronnych.

Załącznik nr 6 - Środki ostrożności związane z ochroną środowiska naturalnego.

Załącznik nr 7 - Warunki przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin i opakowania oraz pierwsza pomoc.

Załącznik nr 8 - Pozostałe informacje dotyczące środka ochrony roślin.

Załącznik nr 1 - KLASYFIKACJA I OZNAKOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Klasy i kategorie zagrożenia wraz ze zwrotami wskazującymi rodzaj zagrożenia:

Środek ochrony roślin nie został sklasyfikowany do żadnej z klas i kategorii zagrożenia.

Oznakowanie środka ochrony roślin:

Wymagane piktogramy: Brak

Hasło ostrzegawcze: Brak

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia: Brak

Dodatkowe zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

EUH401 - W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia

Zwroty wskazujące środki ostrożności: Brak

Załącznik nr 2 – OPIS DZIAŁANIA ORAZ WARUNKI STOSOWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

OPIS DZIAŁANIA

HERBICYD nieselektywny o działaniu układowym, stosowany nalistnie, w formie koncentratu do sporządzania roztworu wodnego (SL).

Zgodnie z klasyfikacją HRAC substancja czynna glifosat zaliczana jest do grupy 9 (dawnej grupy G).

DZIAŁANIE NA CHWASTY

Środek zawiera substancję czynną hamującą działanie enzymu – syntazy 5-enolopirogroniano-szikimowo-3-fosforanowej (EPSPS), który jest kluczowym enzymem na szlaku metabolicznym kwasu szikimowego, związanego z biosyntezą aromatycznych aminokwasów co w konsekwencji prowadzi do hamowania syntezy białek niezbędnych do wzrostu i rozwoju roślin.

Środek pobierany jest przez zielone części roślin (liście, zielone pędy i niezdrewniałą korę) a następnie przemieszcza się po całej roślinie i dociera do jej części podziemnych (korzenie, rozłogi itp.) powodując ich zamieranie. Pierwsze objawy działania środka (żółknięcie i więdnienie) są widoczne po upływie 7-10 dni od zabiegu. Całkowite zamieranie roślin następuje po około 3 tygodniach. Wysoka temperatura i wilgotność powietrza oraz silne nasłonecznienie przyspieszają działanie środka.

Chwasty wrażliwe:	bodziszek drobny, fiołek polny, gorczyca polna, gwiazdnica pospolita, jasnota purpurowa, komosa biała, krwawnik pospolity, malina właściwa, maruna bezwonna, mniszek pospolity ostrożeń polny, perz właściwy, powój polny, poziewnik szorstki, przetacznik perski, przetacznik polny, przymiotno kanadyjskie, przytulia właściwa, przytulia pospolita, rdest plamisty, rdest ptasi, samosiewy jęczmienia, starzec zwyczajny, tasznik pospolity, tobołki polne, trzcinnik piaskowy, wilczomlec obrotny, wiechlina roczna, wiechlina łąkowa, wierzbownica gruczołowata, wrotycz pospolity, wyczyniec łąkowy.
Chwasty odporne:	skrzyp polny

STOSOWANIE ŚRODKA

Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu opryskiwaczy ręcznych (w tym plecakowych).

Nie stosować środka ochrony roślin w parkach i ogrodach publicznych, na terenach sportowych, rekreacyjnych, szkół, przedszkoli, żłobków oraz placówek opieki zdrowotnej.

Powierzchnie przeznaczone pod uprawę, powierzchnie po uprawie roślin warzywnych i ozdobnych, powierzchnie wokół drzew i krzewów.

- Zwalczanie chwastów rocznych jednoliściennych i dwuliściennych
Maksymalna / zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 30 ml środka w 1 l wody/30 m².
- Zwalczanie wieloletnich, głęboko korzeniących się chwastów jednoliściennych i dwuliściennych
Maksymalna / zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 45 ml środka w 1 l wody/30 m².

Termin stosowania: Środek stosować na zielone, intensywnie rosnące chwasty we wszystkich stadiach rozwoju chwastów.

UWAGA:

Po zastosowaniu środka nie przeprowadzać żadnych zabiegów uprawowych przez okres kilku dni.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Renowacja (odnowienie) trawników

Maksymalna / zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 60 ml środka w 1 l wody /30 m².

Termin stosowania: Środek stosować na zielone, intensywnie rosnące chwasty we wszystkich stadiach rozwoju.

UWAGA:

Po zastosowaniu środka potraktowane chwasty pozostawić przez okres 10 dni, po czym wygrabić zwiędnięte liście i korzenie chwastów i przygotować teren do siewu trawy.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

UWAGI

1. W czasie stosowania środka zaleca się używanie gumowych rękawic i obuwia przeznaczonego do prac ogrodniczych.
2. Nie wchodzić (dotyczy również dzieci i zwierząt domowych) na traktowany środkiem teren dopóki rośliny nie wyschną, aby uniknąć przenoszenia środka na rośliny/trawniki nie będące celem jego działania.
3. Na terenie, na którym stosowano środek do zwalczania chwastów rocznych można wysiewać nasiona lub sadzić rośliny po 24 godzinach od zabiegu.

4. Na terenie, na którym stosowano środek do zwalczania chwastów wieloletnich nie przeprowadzać żadnych zabiegów uprawowych przez co najmniej 5 dni pozwalając przemieścić się substancji czynnej środka do podziemnych części chwastów.
5. Obumarłe lub więdnące chwasty można zakopać lub kompostować bez obawy niekorzystnego wpływu na później uprawiane rośliny.

Załącznik nr 3 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ORAZ SZCZEGÓLNE WARUNKI STOSOWANIA

1. Opryskiwać w sposób bezpieczny, tak aby krople cieczy użytkowej nie przedostały się na liście, pędy krzewów oraz drzew ze względu na możliwość uszkodzenia roślin.
2. Środka nie stosować:
 - w szklarniach przydomowych i tunelach foliowych,
 - przed wschodami chwastów,
 - na rośliny mokre,
 - przed spodziewanym deszczem. Opad występujący przed upływem 1 godziny po opryskiwaniu może obniżyć skuteczność zabiegu,
 - podczas wiatru stwarzającego możliwość znoszenia cieczy użytkowej.
3. Podczas stosowania środka nie dopuścić do:
 - do znoszenia cieczy użytkowej na sąsiednie uprawy i tereny sąsiadujące z terenem opryskiwanym.

Załącznik nr 4 – OKRESY KARENCJI

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):
nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia w którym można siać lub sadzić rośliny
uprawiane następczo:

Należy uwzględnić informacje zamieszczone w akapicie UWAGI oraz w zaleceniach dotyczących
zastosowania środka w celu renowacji (odnowienia) trawnika.

Załącznik nr 5 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI DLA OSÓB STOSUJĄCYCH ŚRODEK, PRACOWNIKÓW ORAZ OSÓB POSTRONNYCH

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Nie jeść, nie pić ani nie palić podczas używania produktu.

Stosować rękawice ochronne (nitrylowe) w trakcie przygotowywania cieczy użytkowej oraz w trakcie wykonywania zabiegu.

Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta (okres prewencji):

Nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Załącznik nr 6 - ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Nie zanieczyszczać wód środkiem ochrony roślin lub jego opakowaniem. Nie myć aparatury w pobliżu wód powierzchniowych. Unikać zanieczyszczania wód poprzez rowy odwadniające z gospodarstw i dróg.

Unikać niezgodnego z przeznaczeniem uwalniania do środowiska.

Środek stosować na obszarze do 500 m².

Nie dopuścić do znoszenia cieczy użytkowej poza obszar stosowania środka.

Zaleca się stosować środek poza okresami aktywności pszczół.

Załącznik nr 7 - WARUNKI PRZECHOWYWANIA I BEZPIECZNEGO USUWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN I OPAKOWANIA ORAZ PIERWSZA POMOC

WARUNKI PRZECHOWYWANIA I BEZPIECZNEGO USUWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN I OPAKOWANIA

Chronić przed dziećmi.

Środek ochrony roślin przechowywać:

- w oryginalnych opakowaniach,
- w sposób uniemożliwiający kontakt z żywnością, napojami lub paszą, skażenie środowiska oraz dostęp osób trzecich,
- w temperaturze 0 °C - 30°C.

Zabrania się wykorzystywania opróżnionych opakowań po środkach ochrony roślin do innych celów.

Niewykorzystany środek przekazać do podmiotu uprawnionego do odbierania odpadów.

Opróżnione opakowania po środku zaleca się zwrócić do sprzedawcy środków ochrony roślin lub można je potraktować jako odpady komunalne. W razie wątpliwości dotyczących postępowania z opakowaniami poradź się sprzedawcy środków ochrony roślin.

PIERWSZA POMOC

Antidotum: brak, stosować leczenie objawowe.

W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza, należy pokazać opakowanie lub etykietę.

W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać mu opakowanie lub etykietę.

Załącznik nr 8 - POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Dane kontaktowe (e-mail, telefon, fax, adres www) posiadacza zezwolenia określa posiadacz zezwolenia.

Podmiot odpowiedzialny za końcowe pakowanie i etykietowanie środka ochrony roślin, jeżeli ma to zastosowanie, określa posiadacz zezwolenia.

Podmiot odpowiedzialny za końcowe etykietowanie środka ochrony roślin, jeżeli ma to zastosowanie, określa posiadacz zezwolenia

Podmiot wprowadzający środek ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ma to zastosowanie określa posiadacz zezwolenia

SPORZĄDZANIE CIECZY UŻYTKOWEJ określa posiadacz zezwolenia

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ I MYCIE APARATURY określa posiadacz zezwolenia

Data produkcji - wskazuje posiadacz zezwolenia

Zawartość netto - wskazuje posiadacz zezwolenia

Nr partii - wskazuje posiadacz zezwolenia

Uzasadnienie

Środek ochrony roślin **Roundup Flex** został dopuszczony do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R-47/2021 z dnia 10 maja 2021 r. wydanym na rzecz spółki Evergreen Garden Care Poland Sp. z o.o., ul. Ostrobramska 101 A, 04 - 041 Warszawa.

W toku prowadzonego postępowania strona wnioskiem z dnia 18 października 2023 r. wystąpiła o zmianę nazwy środka Roundup Flex na **Roundup Now 120 SL**, co zostało zaakceptowane niniejszą decyzją.

Zezwolenie na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Roundup Now 120 SL (środka tożsamego ze środkiem Roundup Flex Ogród) zostało wydane pod warunkiem przedłożenia przez spółkę Evergreen Garden Care Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, wniosku o odnowienie zezwolenia dla środka Roundup Now 120 SL w terminie 3 miesięcy od daty wydania zezwolenia, a także uzyskania pozytywnej oceny w zakresie spełniania warunków i ograniczeń przewidzianych w rozporządzeniu dotyczącym zatwierdzenia substancji czynnej glifosat zawartej w wyżej wskazanym środku.

Wniosek o odnowienie zezwolenia dla środka Roundup Now 120 SL został przedłożony w dniu 27 maja 2021 r.

Przedmiotowy środek ochrony roślin jest identyczny ze środkiem Roundup Flex Ogród, dla którego decyzją MRiRW nr R-530/2023d z dnia 28 czerwca 2023 r. ustalono nowe warunki wprowadzania do obrotu uwzględniające warunki zatwierdzenia substancji czynnej glifosat określone w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2017/2324⁵. Możliwe jest więc ustalenie identycznych warunków wprowadzania do obrotu dla środka Roundup Now 120 SL jak dla środka ochrony roślin Roundup Flex Ogród.

Biorąc pod uwagę powyższe, zezwolenie na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Roundup Now 120 SL zostało zmienione w zakresie wypełnienia wymagań określonych w art. 29 rozporządzenia nr 1107/2009.

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2017/2324 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej glifosat zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 (Dz. Urz. UE L 190 z 21.7.2011, s. 33)

Przy określaniu terminu ważności zezwolenia uwzględniono przepisy art. 32 rozporządzenia nr 1107/2009, zgodnie z którymi ważność zezwolenia ustala się na okres nieprzekraczający roku od daty wygaśnięcia ważności zatwierdzenia substancji czynnej zawartej w danym środku ochrony roślin. Tym samym, uwzględniając termin zatwierdzenia substancji czynnej zawartej w przedmiotowym środku, określony w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 540/2011⁶, termin ważności zezwolenia upływa z dniem 15 grudnia 2024 r.

Mając na uwadze powyższe, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 540/2011 z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 w odniesieniu do wykazu zatwierdzonych substancji czynnych (Dz. Urz. UE L 153 z 11.6.2011, str. 1, z późn. zm.)

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowej decyzji podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust.1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej⁷.

Pouczenie

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127§3 k.p.a. *Kodeks postępowania administracyjnego*⁸ (dalej jako :k.p.a.).

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239§1 *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*⁹ albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243§1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Małgorzata Flaszka
zastępca dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

⁷ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz.412 t.j. z późn. zm.)

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.)

⁹ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2023 r. poz. 259 t.j. z późn. zm.)

Otrzymuje:

(za zwrotnym dowodem doręczenia)

Do wiadomości (wyłącznie pocztą elektroniczną):

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
(wo@piorin.gov.pl)

Instytut Ochrony Roślin – PIB
(decyzje.sor@iorpib.poznan.pl)

Instytut Ogrodnictwa
(ochrona.roslin@inhort.pl)